

**RP 304/2014 rd**

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I propositionen föreslås att de för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde beslutade temporära sparåtgärderna i fråga om undervisningsväsendets statsandelsindex och priser per enhet ska bli bestående. Enligt förslaget ska till lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet fogas en ny paragraf om avdrag från det genomsnittliga priset per enhet i fråga om

gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning. I fråga om den yrkesinriktade tilläggsutbildningen genomförs besparingarna så att den temporära koefficienten för priset per enhet permanentas.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

## MOTIVERING

### 1 Nuläge

I 23 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), nedan finansieringslagen, föreskrivs om genomsnittliga priser per enhet inom undervisningsväsendet. Enligt paragrafen utfärdas genom förordning av statsrådet årligen bestämmelser om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret, i enlighet med vad som bestäms i 54 § 2 mom. och 57 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

Enligt 54 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice ska när grundpriserna bestäms beaktas: 1) uppskattade förändringar i statsandelsåliggandenas omfattning och art så som anges i 57 § 1 mom., 2) uppskattade förändringar i kostnadsnivån så som anges i 57 § 2 mom., 3) skillnaden mellan förändringen i den faktiska kostnadsnivån för året före det år som föregått finansåret och en i enlighet med 2 punkten gjord uppskattning för det nämnda året, samt 4) de justeringar som i enlighet med 58 § företas vart fjärde år för justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Enligt den finansieringslag som träder i kraft i början av 2015 (RP 258/2014) ska kostnaderna justeras årligen. Den första kostnadsjusteringen ska enligt lagen göras för finansåret 2016 på basis av kostnadsuppgifterna för 2013.

Enligt statsrådets förordning om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasier, yrkesutbildning, grundläggande konstundervisning och medborgarinstitut som läggs till grund för statsfinansieringen år 2015 (953/2014) är det genomsnittliga priset per enhet för gymnasier 6 004,53 euro, för yrkesutbildning 10 782,42 euro och för grundläggande konstundervisning 75,48 euro.

I enlighet med finansieringslagens 24 och 25 § ska på basis av de genomsnittliga priserna per enhet och per utbildningsanordnare

beräknas enhetspriserna för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning. Priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning utgör 63,13 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning. Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggutbildning ska enligt finansieringslagens 27 § beräknas på basis av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning.

På grund av de statsfinansiella sparåtgärderna har till finansieringslagen fogats en tillfällig 23 a § där det föreskrivs om beräkning av de genomsnittliga priserna per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning åren 2013—2015. Enligt paragrafen ska de justeringar på basis av förändringar i kostnadsnivån som avses i 54 § 2 mom. 2 och 3 punkten i lagen om statsandel för kommunal basservice inte beaktas när bestämmelser utfärdas om de genomsnittliga priserna per enhet åren 2013 och 2014 för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning. När bestämmelser utfärdas om de ovan nämnda priserna per enhet för åren 2013—2015 ska den justering som avses i 54 § 2 mom. 3 punkten i ovan nämnda moment inte beaktas.

Förutom att indexjusteringar inte görs kommer det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildning, på grund av de statsfinansiella besparingarna år 2014 i fråga om gymnasieutbildningen, att sänkas med 4,1814 procent jämfört med det för år 2013 fastställda enhetspriset, med undantag för det tillägg till det genomsnittliga enhetspriset som görs på grund av verksamhetens art och omfattning. Ändringen har minskat den statliga finansieringen med 15 miljoner euro. En del av minskningen har i statsbudgeten genomförts som en nedskärning av antalet studerande.

Förutom att indexjusteringar inte görs kommer det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning, på grund

av de statsfinansiella besparingarna i fråga om den grundläggande yrkesutbildningen, att år 2014 sänkas med 1,605 procent jämfört med det för 2013 fastställda priset per enhet. Ändringen har minskat den statliga finansieringen med 11 miljoner euro. Den grundläggande yrkesutbildningen ålades 2014 ett sparkrav på 25 miljoner euro jämfört med budgeten för 2013. En del av minskningen har genomförts som en nedskärning av antalet studerande.

För 2013 och 2014 ålades den yrkesinriktade tilläggsutbildningen ett sparkrav som har genomförts genom finansieringslagens temporära 27 a §. I paragrafen föreskrivs om beräkning av priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning och särskilda yrkesläroanstalter åren 2013—2015. Enligt bestämmelsen ska priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning beräknas utifrån ett belopp som, med avvikelse från huvudregeln, år 2013 är 92,6 procent och år 2014 är 91,2 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning.

Enligt finansieringslagens 28 § ska enhetspriset för grundläggande konstundervisning beräknas vart fjärde år genom att de riksomfattande totalkostnaderna för den grundläggande konstundervisningen under året före det år som föregår det då priset per enhet bestäms divideras med det totala antal undervisningstimmar som hållits året före det år som föregår det då priset per enhet bestäms. Under andra år beräknas priserna per enhet på basis av de priser per enhet som bestämts för det föregående året, med beaktande av vad som föreskrivs i 23 §.

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och till vissa lagar som har samband med den (RP 258/2014 rd). Enligt den propositionen ska till de temporära bestämmelserna om gymnasier och grundläggande yrkesutbildning läggas bestämmelserna om sänkning av priset per enhet för 2015 med hänvisning till de statsfinansiella sparbesluten. Dessutom föreslås att regleringen av yrkeshögskolornas finansiering från början av år 2015 överförs från finansieringslagen till yrkeshögskolelagen.

I regeringens proposition (RP 258/2014 rd) föreslås en sådan temporär ändring av finansieringslagens 23 a § 2 mom. att det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildningen år 2015 ska vara 7,7251 procent lägre än det genomsnittliga priset per enhet för 2014. I beräkningen har man inte beaktat förändringar i verksamhetens omfattning och art 2015. Förslaget innebär att den statliga finansieringen minskar med 21,5 miljoner euro jämfört med budgeten för 2014.

I fråga om grundläggande yrkesutbildning föreslås i finansieringslagens 23 a § 3 mom. en sådan ändring att det genomsnittliga priset per enhet år 2015 blir 2,8169 procent lägre än det genomsnittliga priset per enhet 2014. I beräkningen beaktas inte den förhöjning i euro av det genomsnittliga priset per enhet som avses i 68 § och inte heller det avdrag från det genomsnittliga priset per enhet som ska göras enligt 69 §. Propositionen innebär att den statliga finansieringen för den grundläggande yrkesutbildningen minskar med 19,5 miljoner euro jämfört med budgeten för 2014. Under år 2015 görs dessutom nedskärningar i antalet studerande motsvarande 6,5 miljoner euro inom den grundläggande yrkesutbildningen.

Enligt den ovan nämnda propositionen ska temporära 27 a § om priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning ändras så att det eurobelopp som läggs till grund för beräkningen av priset per enhet år 2015 är 93,8 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning.

Statsrådets finansutskott förutsatte den 19 november 2014 att de besparingar gällande bl.a. statsandelsindex och enhetspriser som beslutats i anslutning till de statsfinansiella anpassningsåtgärderna också i fråga om undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde och som för närvarande har genomförts temporärt, ska bli bestående. Lagändringar i syfte att säkerställa en bestående spareffekt ska beredas så att de kan avlåtas senast den 4 december 2014.

Åren 2012—2015 genomfördes i fråga om museer, teatrar och orkestrar besparingar på tio miljoner euro genom sänkning av priserna per enhet. Besparingarna blev 2014 bestående. År 2015 sänktes priserna per enhet ytterligare i syfte att genomföra de bestående be-

sparingarna i rambeslutet för 2015—2018. År 2015 inriktas en besparing på 4 450 000 euro på statsandelarna. I rambeslutet våren 2015 bestäms om den besparing som ska inriktas på statsandelarna från och med 2016.

## 2 Ändringsförslag

Det föreslås att de för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde beslutade och redan temporärt genomförda besparingarna i fråga om statsandelsindex och enhetspriser inom undervisningsväsendet ska bli bestående. Ändringen ska enligt förslaget genomföras så att från det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning dras av ett visst per utbildningsform beräknat eurobelopp.

Avdraget, som baseras på genomförda besparingar, ska göras från de i enlighet med finansieringslagens 23 § beräknade genomsnittliga priserna per enhet, vilket innebär att avdraget ska beaktas då utbildningsanordnarnas enhetspriser per studerande inom gymna-

siutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen beräknas i enlighet med 24 och 25 §. Eftersom priserna per enhet för grundläggande utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning beräknas på basis av enhetspriset för grundläggande utbildning, kommer propositionen att gälla också läroavtalsutbildning. I propositionen föreslås inga nya besparingsåtgärder.

Avdraget, som enligt förslaget ska göras från det genomsnittliga priset per enhet, är i fråga om gymnasieutbildning 1 012,89 euro, i fråga om grundläggande yrkesutbildning 770,55 euro och i fråga om grundläggande konstundervisning 2,02 euro.

Vid beräkningen av avdraget från det genomsnittliga priset per enhet har utöver besparingarna åren 2014 och 2015 beaktats de faktiska förändringarna i kostnadsnivån 2013 respektive de uppskattade förändringarna i kostnadsnivån 2014. De grundläggande principerna för beräkning av genomförda besparingar i euro per utbildningsform framgår av följande tabell.

**Tabell 1. Beräkning av genomförda besparingar i euro per utbildningsform**

	<b>Gymnasiet</b>	<b>Grundläggande yrkesutbildning</b>	<b>Grundläggande konstundervisning</b>
<b>Besparing</b>	<b>Besparing i euro</b>	<b>Besparing i euro</b>	<b>Besparing i euro</b>
<b>2013 tot. indexförhöjning</b>	120,68	192,97	1,34
<b>2014 indexförhöjning (uppsk.)</b>	60,34	96,49	0,67
<b>2014 besparing</b>	335,46	172,07	0,00
<b>2015 besparing</b>	496,41	309,02	0,00
<b>Totalt</b>	<b>1 012,89</b>	<b>770,55</b>	<b>2,02</b>

För att besparingarnas inverkan på det genomsnittliga priset per enhet ska beaktas endast en gång, ska enligt förslaget dock priset för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning ligga på lägst 2015 års nivå. I annat fall skulle de faktiska besparingarna ku-

muleras i de justerade och beräknade genomsnittliga priserna per enhet som justerats och beräknats på de faktiska kostnaderna.

Det föreslås att besparingen i fråga om yrkesinriktad tilläggsutbildning ska genomföras så att den koefficient för enhetspriset som

temporärt tillämpas åren 2013 - 2015 blir bestående. Koefficienten är 93,8 procent.

### 3 Propositionens konsekvenser

Syftet med propositionen är att ändra de bestämmelser som gäller temporära sparåtgärder i fråga om statsandelsindex och enhetspriser för gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning så att de blir bestående. Avsikten med propositionen är inte att göra nya besparingar.

De kalkylerade besparingarna uppgår enligt propositionen till sammanlagt ca 107,3 miljoner euro, varav statens andel utgör ca 45,3 miljoner euro. Den kalkylerade besparingen i fråga om den grundläggande yrkesutbildningen uppgår enligt förslaget till sammanlagt 117,1 miljoner euro, varav statens andel utgör ca 49,2 miljoner euro. En omständighet som är relevant för de totala besparingarna när det gäller gymnasiet och den grundläggande yrkesutbildningen är emellertid att antalet studerande varierar år från år. Besparingen i fråga om den grundläggande konstundervisningen beräknas uppgå till sammanlagt ca 3,7 miljoner euro, varav statens andel utgör ca 2,1 miljoner euro.

I fråga om den yrkesinriktade tilläggsutbildningen uppgick besparingen 2013 till 10,6 miljoner euro och 2014 till 4,1 miljoner euro.

En detaljerad redogörelse för besparingarnas ekonomiska konsekvenser ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och till vissa lagar som har samband med den (RP 258/2014 rd)

### 4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet. Propositionen behandlades den 1 december 2014 i delegationen för kommunal ekonomi och kommunal förvaltning.

### 5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

**Lag****om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 27 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1511/2011, samt fogas till lagen en ny 23 b § som följer:

## 23 b §

*Avdrag från det genomsnittliga priset per enhet*

Från det genomsnittliga priset per enhet vilket beräknats i enlighet med 23 § 1 mom. ska följande eurobelopp dras av:

- 1) i fråga om gymnasieutbildning 1 012,89 euro,
- 2) i fråga om grundläggande yrkesutbildning 770,55 euro, och
- 3) i fråga om grundläggande konstundervisning 2,02 euro.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. ska det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning dock ligga minst på 2015 års nivå.

## 27 §

*Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning*

De per studerandeårsverke bestämda priserna per enhet för sådan i 10 § 1 mom. avsedd yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas vid en läroanstalt beräknas på basis av det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för grundläggande yrkesutbildning i 23 § 1 mom., särskilt för frivillig tilläggsutbildning och för personalutbildning. Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning ska baseras på ett eurobelopp som utgör 93,8 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som avses i 23 §. Priserna per enhet graderas i fråga om utbildning som hör till olika prisgrupper och i fråga om specialundervisning, i enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet. Undervisnings- och kulturministeriet kan dessutom av särskilda skäl höja priset per enhet.

-----  
Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 4 december 2014

**Statsminister**

**ALEXANDER STUBB**

Undervisnings- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*

*Bilaga  
Parallelltext*

## Lag

### om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 27 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1511/2011, samt  
*fogas* till lagen en ny 23 b § som följer:

*Gällande lydelse*

27 §

*Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggs-  
utbildning*

De per studerandeårsverke bestämda priserna per enhet för sådan i 10 § 1 mom. avsedd yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas vid en läroanstalt beräknas på basis av det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för grundläggande yrkesutbildning i 23 § 1 mom., särskilt för frivillig tilläggsutbildning och för personalutbildning. Priserna per enhet graderas i fråga om utbildning som hör till olika prisgrupper och i fråga om specialundervisning, i enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet. Undervisnings- och kulturministeriet kan dessutom av särskilda skäl höja priset per enhet.

*Föreslagen lydelse*

27 §

*Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggs-  
utbildning*

De per studerandeårsverke bestämda priserna per enhet för sådan i 10 § 1 mom. avsedd yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas vid en läroanstalt beräknas på basis av det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för grundläggande yrkesutbildning i 23 § 1 mom., särskilt för frivillig tilläggsutbildning och för personalutbildning. *Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning ska baseras på ett eurobelopp som utgör 93,8 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som avses i 23 §.* Priserna per enhet graderas i fråga om utbildning som hör till olika prisgrupper och i fråga om specialundervisning, i enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet. Undervisnings- och kulturministeriet kan dessutom av särskilda skäl höja priset per enhet.

---

*Denna lag träder i kraft den 20 .*